

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W STOWARZYSZENIU ARKONIA WATERPOLO SZCZECIN

(dalej zwane: „**Standardy**”)

Spis treści:

1. Preambuła
2. Rozdział I: **Objaśnienie terminów**
3. Rozdział II: **Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich**
4. Rozdział III: **Zasady i procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego:**
 - Krzywdzenie przez osobę dorosłą: personel, opiekuna lub osobę trzecią;
 - Krzywdzenie rówieśnicze;
5. Rozdział IV: **Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego**
6. Rozdział V: **Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet**
7. Rozdział VI: **Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów ochrony małoletnich**
8. Rozdział VII: **Zasady i sposób udostępniania przez Stowarzyszenie, rodzicom oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez Stowarzyszenie Arkonia Waterpolo Szczecin (dalej zwane: „*Stowarzyszenie*”) jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Stowarzyszenie traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby.

Stowarzyszenie realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Niniejszy dokument uwzględnia standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1

1. **Standardy ochrony małoletnich** to standardy ochrony małoletnich opracowane i przyjęte przez stowarzyszenie.
2. **Małoletnim** jest każda osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie zawarła związku małżeńskiego.
3. **Opiekun małoletniego** jest to osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu Rodzicem jest również rodzic zastępczy.
4. **Personel lub członek personelu** to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, osoba samozatrudniona, członek stowarzyszenia, trener a także wolontariusz, praktykant.
5. **Przez krzywdzenie małoletniego** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym stowarzyszenie lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

6. **Przez zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego lub krzywdzenie małoletniego** należy rozumieć popełnienie przestępstwa lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym personel lub członka personelu, opiekuna małoletniego, stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiejkolwiek formie bądź też zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
7. **Dane osobowe małoletniego** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 2

1. Personel posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka personel podejmuje rozmowę z opiekunami małoletniego, przekazując informacje dotyczącej wsparcia i motywując do szukania pomocy.
3. Personel zwraca uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy personelem/opiekunem i małoletnimi, jak i pomiędzy samymi małoletnimi.
4. Rekrutacja personelu odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu - załącznik nr 5.
5. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji ustalonych i wprowadzonych w stowarzyszeniu. Zasady te dostępne są na stronie internetowej stowarzyszenia tj. www.arkoniawaterpoloszczecin.com
6. W stowarzyszeniu wprowadzono zasady bezpiecznych relacji, które stanowią integralną część niniejszych Standardów:
 - a) zasady bezpiecznych relacji personel vs małoletni - *załącznik nr 1*;
 - b) zasady bezpiecznych relacji małoletni vs małoletni - *załącznik nr 2*;
 - c) oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu i zasadami bezpiecznych relacji. - *załącznik nr 3*;
7. Personel dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji oraz służb, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia małoletnich. Stowarzyszenie dysponuje także informacjami dla małoletnich i opiekunów na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerami bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży i udostępnia je małoletnim oraz opiekunom.

§ 3

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. **Rodzaje i formy krzywdzenia małoletnich:**
 - a) *przemoc fizyczna* (naruszenie nietykalności fizycznej) – działanie, w wyniku którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Zaliczamy do niej m.in:
 - uderzanie małoletniego przez trenera,
 - popychanie,
 - zachęcanie małoletnich do agresywnej zabawy, bez względu na ryzyko zranienia siebie lub innych osób,
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,

- b) *przemoc emocjonalna/psychiczna* (naruszenie godności osobistej) – to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a opiekunem, personelem obejmująca zarówno działania jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.:
- krzyczenie na małoletniego, w tym używanie języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzenia sportowego,
 - naśmiewanie się z małoletniego i zachęcanie do tego innych zawodników,
 - faworyzowanie w zespole, tak że małoletni czuje się wykluczony,
- c) *przemoc seksualna* (naruszenie intymności) – włączanie małoletniego do lat 15. w aktywność seksualną, której nie jest on w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między małoletnim a dorosłym lub małoletnim a innym małoletnim, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Należą do nich m.in.
- fotografowanie nagich lub przebiegających się małoletnich w szatni,
 - rozpoczęcie relacji seksualnej z zawodnikiem,
 - wymaganie od małoletniego kontaktu fizycznego wykraczającego poza specyfikę dyscypliny pływackiej, twierdząc, że służy to celom treningowym,
- d) *zaniedbywanie małoletniego* (naruszenie obowiązku do opieki i/lub praw małoletniego) – chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb życiowych i/ lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/ lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji małoletniego z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony małoletniego. Może dotyczyć takich obszarów jak: zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia. Należą do nich m.in.:
- brak otrzymania przez małoletniego odpowiedniej opieki medycznej, nie ma zrobionych badań o zdolności do uprawiania sportu mimo zwrócenia na to uwagi opiekunom,
 - brak odpowiedniego do warunków atmosferycznych odziania małoletniego;
 - korzystanie z transportu, w celu dojazdu małoletniego na treningi, który nie spełnia wymogów bezpieczeństwa,
- e) *przemoc rówieśnicza* (agresja rówieśnicza, bullying) - występuje, gdy małoletni doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych (Internetu i telefonów komórkowych). Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Należą do nich:
- przemoc werbalna np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie,
 - przemoc relacyjną np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie,
 - przemoc fizyczna np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie,
 - przemoc materialna np. kradzież, niszczenie przedmiotów,
 - przemoc elektroniczna np. złośliwy SMS lub e-mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę,

Rozdział III

Zasady i procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 4

1. W przypadku podjęcia przez stowarzyszenie podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, otrzymania zgłoszenia o krzywdzeniu małoletniego albo bycia świadkiem zdarzenia wyrządzającego krzywdę małoletniemu stowarzyszenie ma obowiązek uruchomienia adekwatnej do sytuacji procedury interwencyjnej do niniejszych Standardów.
2. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
3. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 997 (policja), 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje Stowarzyszenie.
4. W przypadku gdy interwencja potwierdziła podejrzenie, że małoletni jest krzywdzony, po poinformowaniu opiekuna zgodnie z punktem poprzedzającym, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji/ lub wnioskuje o wgląd w sytuację rodziny do wydziału rodzinnego i nieletnich sądu rejonowego lub ośrodka pomocy społecznej.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
6. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się Kartę interwencji, stanowiącą Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez Stowarzyszenie.
7. Wszystkie incydenty powinny być dokumentowane natychmiast po ich ujawnieniu lub zgłoszeniu.
8. Dokumentacja powinna zawierać:
 - dokładny opis zdarzenia, w tym data, czas, miejsce, osoby zaangażowane i świadkowie;
 - opis reakcji podjętej w odpowiedzi na incydent oraz wszelkich podjętych działań naprawczych;
 - wszelkie informacje przekazane organom zewnętrznym (np. policji).
9. Informacje dotyczące incydentów muszą być przechowywane w sposób poufny, z dostępem ograniczonym do osób upoważnionych. Przechowywanie danych osobowych powinno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych oraz wewnętrznymi regulacjami, jeśli takie zostaną wprowadzone. Dokumentacja dotycząca zgłoszeń może być udostępniana uprawnionym organom zewnętrznym tj. Policja, Prokuratura, Sądy w sytuacji prowadzenia odpowiednich postępowań.
10. Szkolenie Personelu: Wszyscy pracownicy i wolontariusze powinni być odpowiednio przeszkoleni w zakresie dokumentowania i przechowywania informacji o incydentach, aby zapewnić, że procedury te są właściwie stosowane.

§ 5

Krzywdzenie przez osobę dorosłą: personel, opiekuna lub osobę trzecią

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przeprowadza się rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunami. Stowarzyszenie stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ

zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane w Karcie interwencji.

2. Stowarzyszenie organizuje spotkanie z opiekunem małoletniego, któremu przekazuje informacje o zdarzeniu oraz możliwości/potrzebie wsparcia specjalistycznego.
3. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo stosownie do okoliczności sporządza się zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu (a w przypadku gdy to opiekun jest sprawcą krzywdzenia, bez udziału tej osoby) opracowuje się plan wsparcia małoletniego obejmujący działania mające na celu zapewnienie mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia. Plan zawiera informację o instytucjach udzielających pomocy psychologicznej lub pedagogicznej małoletnim, które przekazuje się małoletniemu.
5. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez członka personelu stowarzyszenia, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi (nie tylko małoletnim pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy. W przypadku, gdy członek personelu stowarzyszenia dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, stowarzyszenie powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie, małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego/zakończenie współpracy z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.
6. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 6

Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego w czasie realizowanego szkolenia sportowego m.in. treningach, konsultacji i zgrupowań sportowych, zawodów należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z małoletnim poddawanych krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto, należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Wspólnie z rodzicami/opiekunami małoletniego krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań. Z rodzicami/opiekunami małoletniego poddawanych krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzanym o krzywdzenie innego małoletniego samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.

4. W przypadku, gdy małoletni krzywdzący nie uczestniczy w działaniach stowarzyszenia należy porozmawiać z małoletnim poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami małoletniego krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Stowarzyszenie wspólnie organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych podmiotu lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie. Za złożenie zawiadomień odpowiedzialne jest Stowarzyszenie.
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Za złożenie zawiadomień odpowiedzialne jest stowarzyszenie.
7. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych, bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego

§ 7

1. Stowarzyszenie zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Stowarzyszenie, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.
3. Utrwalanie, przetwarzanie, używanie, publikowanie wizerunku małoletniego znajdującego się na zdjęciu, nagraniu bądź na jakimkolwiek nośniku musi być dokonywane rozważnie i ostrożnie. Działania tego rodzaju są dopuszczalne wyłącznie w celu celebrowania sukcesów małoletniego, dokumentowania działań lub funkcjonowania klubu (na przykład na turniejach, rozgrywkach, treningach), przy zachowaniu bezpieczeństwa małoletnich.
4. Zdjęcia bądź nagrania, o których mowa w ust. 3, są realizowane bez dyskryminacji ze względu na jakiekolwiek cechy. W każdym wypadku należy kierować się dobrem i godnością małoletniego.
5. Materiał zawierający wizerunek małoletniego nie może być uwłaczający lub obrażający je, pokazywać sytuacji, które bez kontekstu wydają się ośmieszające, niewłaściwe. Zabronione jest ujawnianie w trakcie rejestracji jakichkolwiek informacji dotyczących małoletniego, w tym jego stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem małoletniego.
6. Utrwalanie wizerunku małoletniego jest możliwe tylko jeśli Stowarzyszenie uzyskało zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz jeżeli jest to możliwe ustne zgody samych małoletnich.
7. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: udział w konkurencjach sportowych, zgromadzenie w czasie zawodów, trybuny imprez sportowych, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego utrwalania i rozpowszechniania wizerunków małoletniego należy rejestrować i zgłaszać Stowarzyszeniu.

8. Szczegółowe zasady związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i danych osobowych małoletniego, w tym ich udostępnianiem określają przyjęte w stowarzyszeniu polityki prywatności.

Rozdział V

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet § 8

1. Stowarzyszenie nie udostępnia na obiektach dostępu do Internetu, w szczególności sieci Wi-Fi.
2. Małoletni - jeśli korzystają z urządzeń elektronicznych oraz Internetu to czynią to z dostarczonych im przez swoich opiekunów narzędzi, na ich wyłączną odpowiedzialność.

Rozdział VI

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów ochrony małoletnich § 9

1. Stowarzyszenie jest odpowiedzialne za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich, przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich, reagowanie na sygnały naruszenia Standardów i prowadzenia dokumentacji oraz za proponowanie zmian w Standardach.
2. Profesjonalne organizacje pomocy małoletnim:
 - a) Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka - 0 800 12 12 12;
 - b) Komitet Ochrony Praw Dziecka - 22 626 94 19;
 - c) Policja - 997;
 - d) Pogotowie ratunkowe - 998;
 - e) Numer alarmowy - 112.

Rozdział VII

Zasady i sposób udostępniania przez Stowarzyszenie, rodzicom oraz małoletnim standardów ochrony małoletnich § 10

1. Standardy wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy udostępniane są przez Stowarzyszenie, rodzicom oraz małoletnim zgodnie z zasadą powszechności.
3. Upowszechnienie Standardów następuje poprzez zamieszczenie ich na stronie internetowej stowarzyszenia tj. www.arkoniawaterpoloszczecin.com
4. Integralną część Standardów stanowią załączniki.

Załączniki:

1. Zasady bezpiecznych relacji personel vs małoletni - załącznik nr 1;
2. Zasady bezpiecznych relacji małoletni vs małoletni - załącznik nr 2;
3. Oświadczenie personelu o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu i zasadami bezpiecznych relacji - załącznik nr 3;
4. Karta interwencji - załącznik nr 4;
5. Rekrutacja personelu odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu
 - załącznik nr 5, zawierająca:
 - obowiązek weryfikacji w rejestrze ograniczonym - załącznik nr 5.1.
 - oświadczenie o krajach zamieszkania - załącznik nr 5.2.
 - oświadczenie o niekaralności - załącznik nr 5.3.